

Utvikling

Utviklingsmessig er landet delt litt etter fjell og land. Vestlandet er tidlegast ute med Linge på topp der plommeblomstringa alt er i gang. Resten av fjordstrøka er ikkje langt bak, mens det på Austlandet framleis er kome kort, berre til grøn spiss i mange felt. Det var så kjølig at mykje av nedbøren kom som snø på Austlandet.

Gjødsling

Det er då mest aktuelt med bakkegjødsling med pelletert vare som t.d. Marihøne gjødsel/Grønn gjødsel. Dei fleste gjødselslag bør innarbeidast i jorda om det er mogeleg. Har ein mypex eller anna dekkemateriale må gjødsla spreiaast oppå dekket. Ikkje legg gjødsla i dungar langs trea som vil medføre at gjødsla løyser seg sakte opp for å bli plantetilgjengeleg. Spreie gjødsla ein halvmeter på kvar side av trea enten med centrifugalspreiar eller for hand. Mange fekk spreidd gjødsel før kuldeperioden med regn og det gjer at gjødsla løyser seg godt opp.

Ugras

Det er viktig å starte tidleg opp med ugrasreinhaldet. Etter vinteren har ofte jorda sokke litt saman, samt at brysamt ugras treng å bli rista laust. Gjer to ting samtidig ved å frese i etterkant av gjødslingsprodukt med proteinmjøl. Planlegg å få frest kvar tredje veke fram til blomstring.

Ferdigstilling av skjearbeidet med etterfølgjande Nordox 75 WG sprøyting

Bruk 100 g/daa Nordox 75 WG om du vil köyre to gonger, elles kan du doble dosen. Totalt skal det ikkje vere brukt meir enn 400 g/daa Nordox 75 WG på feltet i løpet av ein sesong. Vær merksam på avstandskravet til vatn som er 30 m for Nordox 75 WG. Avstanden til vatn kan halverast om ein har sprøyteutstyr som er betre tilpassa td med bruk av tårnsprøyte. Undersøk med Mattilsynet om ein er i tvil.

Kjernefrukt

Insektsbekjempning

Det er fleire moglegheiter for insektbekjemping i år enn nokon gong tidlegare. Bruk moglegheita til å få erfaring med bruk av feromonforvirring, bakterie- og viruspreparat.

Turex 50 WG er eit biologisk insektmiddel basert på sporar frå bakterien *Bacillus thuringiensis spp. aizawai*. Middelet har verknad mot larver av ulike sommarfuglarter (Lepidoptera) bl.a. epleviklar, fruktskalviklar, frostmålar, eplespinnmøll og ringspinnar. Middelet kan brukast både i kjerne- og steinfrukt. Turex er oppgitt å ikkje ha negativ verknad mot nytteinsekt. Sperrefrist 2 dagar før hausting.

Unngå sprøyting i sterkt solljos då bakterien vert uskadeleggjort av UV-ljos. Behandle i overskya vær eller på kveldstid. pH skal ikkje vere over 8. Unngå å sprøyte i/før regn.

Isomate CLS Plus er eit feromonprodukt i eingangsdispenserar som hengast opp i trea. Dispenserane avgir ei duft (feromon) som gjer at viklar-hannen vert forvirra og desorientert og ikkje finn eller kan parre seg med ho-viklarane.

Isomate CLS har effekt på fylgjande viklarartar; Epleviklar (*Cydia pomonella*), brun bjelleviklar (*Archips rosana*), fruktskalviklar (*Adoxophyes orana*), stor fruktviklar (*Archips podana*), mørkebrun bladviklar (*Pandemis heparana*), raud/vanleg kartviklar (*Spilonota ocellana*) og sidverknad mot stor knoppviklar (*Hedya nubiferana*).

Madex Top er eit virus (*Cydia pomonella granulovirus*) som verkar ved at epleviklar-larvene kjem i nærbane med behandla materiale. Sprøytetidspunkt og dosering skal tilpassast eggklekkings-kurven i RIMPro-varsling for epleviklar.

Sprøyt på tørt lauv. pH bør vere 6-8. Middelet er rekna å vere regnfast i 10 dagar om det sprøytast på tørt lauv. Bruk stor væskemengde; 40 liter/daa er minimum, det er ein fordel å bruke meir væske og mindre dråpestorleik for å oppnå best mogleg dekningsgrad i trea. God dekning er naudsynt for å oppnå god effekt av middelet. Madex Top kan blandast med svovel.

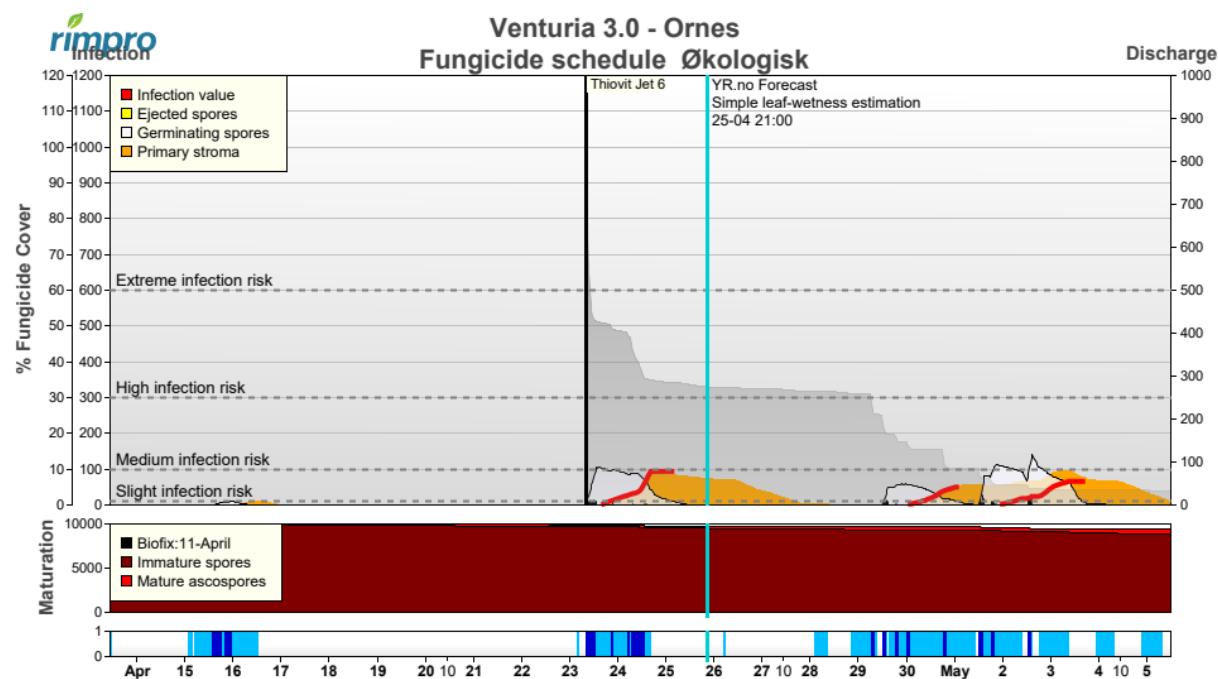
Ebleskurv

Ebleskurv overvintrar på gammalt lauv frå året før. Var skurvkapten i fjor for dårlig kan ein ha fått greinskurv også, særleg utbreitt er det på pærer. Har ein mykje lauv med ebleskurusmitte skal ein være tidleg ute og gjere godt arbeid i forhold til skurbekjemping denne sesongen.

Ved stort smittepress skal ein dermed reagere på mindre skurvvarsel enn om ein hadde lite epleskurv på bladverket i 2022.

Tolking RIMpro-varsel for epleskurv

RIMpro er eit kombinert varslings- og simuleringsprogram for m.a. epleskurv. Følg med på [Varslingsmodeller og skadeterskler - VIPSWeb \(vips-landbruk.no\).](http://Varslingsmodeller og skadeterskler - VIPSWeb (vips-landbruk.no).)

Bilete 1: viser stasjonen Ornes i Sogn. Det er RIM-fareverdi under 100 som skal gå greitt for de fleste felt. Det har vore så kjølig for dei fleste lokaliteter at regnperioden ikke har medført behov for skurvbekjemping.

Titak mot epleskurv:

- ✓ Nordox 75 WG; 75-100 g/daa. Unngå bruk etter musøyre pga sviskade. Innblanding med Thiavit Jet kan med fordel gjerast med redusert dose til 15 g/daa.
- ✓ Thiavit Jet; 300-450 g/daa. Bland inn 15 g/daa Nordox 75 WG fram til tett klyngje.
- ✓ Bakepulver; 750 g/daa. Brukast etter skurvinfeksjon, men før infeksjonen rekk å vekse inn i blada. Tida dette tek vil varier med temperaturen, men ofte er det for seint etter 30 timer.

Mjøldogg

Det er relativt lite gunstige forhold for mjøldogg i år, men enkelte felt på austlandet har kanskje mykje overvintrande smitte i felta. Thiovit Jet verkar også mot mjøldogg, så ein runde eller to kan være gunstig for å halde mjøldogg i sjakk. Sovel tek også bladmidd om det er over 12 grader ved sprøyting. Gjenta sprøytinga etter 5-10 dagar. Unngå unødvendig sovel under blomstringa, men går det skurvvarsel må ein likevel bruke middelet. Epleskurven må bekjempe.

Insekt og midd

Fibro eller olje/såpe-blanding før knoppbryting er bra mot overvintrande egg. Det er snart for seint å sprøyte dette, sidan eggja har blitt klekt. Har ein derimot seint felt kan det framleis vere tid å bekjempe eggja.

Gallmidd

Fekk ein mykje brune blad i fjar grunna gallmidd, kan det bekjempe tidleg på våren. Gallmidden overvintrer i knoppskjell og vil vandre over i bladverket når det blir varmare i været. Om gallmidd er eit problem kan dei bekjempe med Thiovit Jet. Bruk 300 g/daa.

Steinfrukt

Utvikling

Det nærmar seg blomstring på dei tidlegaste stadane på vestlandet. Fjaråret hadde mindre avlingar i mange av felta på vestlandet og ein kan forvente rikeleg med blom i desse felta. Tynning i blomen kan vere nyttig men arbeidskrevjande. Det finst tynningsvispar som kan nyttast til mekanisk tynning, men dei er lite effektive til bruk på større areal. Til det må ein over på traktormontert utstyr. Les meir om tynning under.

Tiltak mot bladmidd

Edda og Mallard er dei sortane som er mest utsette for plommebladmidd. Dette gjeld særleg i nyplantingar. Med tida ser det ut til at det i dei fleste tilhøve kjem på plass ein balanse mellom bladmidd og nyttedyr i økologiske felt. Sovelsprøyting kan framleis nyttast viss bladmidd er eit problem. Ved behov for kontroll av bladmidd; 2 sprøytingar (300g/daa) med 5-10 dagar intervall med sovel (Thiovit Jet), i perioden ballongstadiet til rett etter bløming. Intervall avheng av temperatur, ved låg temperatur, la det gå 10 dagar mellom sprøytingane. Merk at sovel-sprøyting har

negativ effekt på rovmidd (nyttedyr). Ein kan gjerne unngå å sprøyte midt i bløminga då sprøytinga også kan ha uheldig effekt på andre nytteinsekt og påverke biene.

Om ein oppdagar lus i plommene utover sesongen, så kan ein nyttja Konsentrat mot bladlus punktsprøytt på lusetoppene. Dette har god effekt dersom ein tek evt. lusetoppar etter kvart, men er svært arbeidskrevjande for større felt.

Tynning i blom

Følg med på kvar sort og kvart felt i blomstringa. Noter deg gjerne når dei blomstrar, og om blomstringstid i støvsortar samsvarer med hovudsortane dei skal bestøve. Tre med mykje blom bør tynnast. Ein nyttig reiskap er plommevispen, som kan gjere tynningsarbeidet langt mindre tidkrevjande. Dei finst i handheldt og i traktormontert utgåve. Mekanisk tynning er aktuelt frå ballong og fram til avbløming.